

- **Міністерство освіти і науки України**
- **Київський національний торговельно-економічний університет**
- **Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди**
- **Харківський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету**
- **Торговельно-економічний коледж КНТЕУ (м. Київ)**
- **Харківський інститут фінансів КНТЕУ**
- **Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**
- **Харківський державний університет харчування та торгівлі (Україна)**
- **Мінський торговельний коледж (Білорусь)**
- **Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu (Польща)**
- **Wyższa Szkoła Zdrowia, Urody i Edukacji w Poznaniu (Польща)**
- **Taste of Peace (Ізраїль)**
- **Національний комерційний коледж при Молдовській економічній академії (м. Кишинів, Молдова)**
- **HEC (Higher Educational Center) Faculty for International Tourism and Hospitality Management (Монтенегро, Чорногорія)**
- **Kuhaeska Akademija, Hotel and Restaurant Consulting (Хорватія)**
- **KES Colledge (Нікосія, Кіпр)**
- **Lycee des métiers de l'hotellerie Jean Drouant (Париж, Франція)**
- **Yeniçağa Profesyonel Aşçılar Derneği (YEPAD)**
- **Marmara Universitesi Alman Dili ve Edebiydti (Туреччина)**
- **Hotel Managent Academy (Pusa, India)**

**«Інновації у вітчизняній освіті:
надбання та стратегічні
перспективи розвитку»**

Збірник тез доповідей

**Міжнародної науково-практичної конференції
науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів
та фахівців-практиків**

**Харківського торговельно-економічного
коледжу**

**Київського національного
торговельно-економічного університету
(29 – 30 травня 2019 року, м. Харків)**

За загальною редакцією Л.О. Радченко

Харків 2019

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу
ХТЕК КНТЕУ заборонено

УДК 378.1(477)

Р 15

Інновації у вітчизняній освіті: надбання та стратегічні перспективи розвитку: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів та фахівців-практиків (Харків, 29-30 травня 2019 р.) за заг. ред. Л.О. Радченко. – Харків: вид. «Goodprint», 2019. – 243 с.

У збірнику тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції її авторами висвітлено актуальні напрями розвитку вітчизняної освіти взагалі і вищої освіти зокрема, широкого впровадження інноваційних підходів, сучасних технологій і методів навчання, методики викладання навчальних дисциплін. Відображено результати наукових досліджень щодо застосування інноваційних перетворень в освіті, пошуку шляхів і перспективних напрямів підвищення якості навчання та модернізації вищої освіти для підготовки сучасних конкурентоспроможних фахівців готельно-ресторанного бізнесу, туризму, харчових технологій, галузей економіки, управління та адміністрування.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів та пошукачів, які займаються проблемами розвитку вітчизняної освіти.

Тези друкуються в авторській редакції українською, російською, англійською, турецькою мовами.

Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність наданих до збірника тез доповідей.

УДК 378.1(477)

Р 15

Редакційна колегія:

Радченко Л.О.	канд. іст. наук, професор
Марченко О.С.	д-р екон. наук, професор
Павлюк Р.Ю.	д-р техн. наук, професор
Погарська В.В.	д-р техн. наук, професор
Россіхін В.В.	д-р юрид. наук, професор
Россіхіна Г.В.	д-р юрид. наук, професор
Танцюра В.І.	д-р іст. наук, професор
Триняк М.В.	д-р філос. наук, професор
Щебликіна Т.А.	д-р пед. наук, професор
Гузенко Г.М.	канд. екон. наук, доцент
Радченко А.Е.	канд. техн. наук, доцент
Руденко С.О.	канд. філос. наук
Семененко В.І.	канд. іст. наук, професор

Тематичні напрями роботи секцій:

Секція 1. Філософія інноваційних технологій гостинності: шлях до успіху

Секція 2. Перспективні напрями модернізації вищої освіти і забезпечення якості підготовки конкурентоспроможного фахівця

Секція 3. Вплив професійної інформаційно-комунікаційної компетентності та позитивного іміджу викладача на особистісне креативне становлення майбутнього фахівця

Секція 4. Інноваційний підхід у харчовій галузі як гарант підвищення якості вищої освіти фахівців-технологів

Секція 5. Інновації в організації самостійної роботи студентів

Секція 6. Особливості інноваційних методів навчання в умовах соціокультурних контекстів інформаційного суспільства

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ КАНАЛУ YOU TUBE У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ

Щебликіна Т.А. – д-р пед. наук, доцент
професор кафедри, завідувач кафедри
англійської філології,

*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди*

Харків, Україна

Погорєлов М.М. – спеціаліст I категорії,

викладач кафедри туризму, готельно-ресторанної
справи та соціально-гуманітарних дисциплін,

заступник директора з навчально-виховної роботи,

Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ

Харків, Україна

Dragica Lukin – професор факультету готельно-
ресторанного бізнесу у м. Опатія,

член міжнародної федерації BPW International

Опатія, Хорватія

Інтеграція України у світове співтовариство, розвиток міжнародних відносин та поява численних міжнародних виробничих, наукових, освітніх і культурних проєктів висувають нові вимоги до організації підготовки фахівців. Все більш широко сьогодні застосовуються сучасні технічні засоби навчання англійської мови, серед яких особливу роль відіграють автентичні матеріали, зокрема ресурсу каналу You Tube. Значний потенціал цього засобу навчання у забезпеченні ефективності процесу формування лексичної компетентності пов'язаний із наявністю соціокультурного контексту, у якому лексика вживається носіями мови. Важливим етапом роботи викладача з автентичними відеоматеріалами каналу YouTube є процес їх відбору, враховуючи принципи та критерії відбору автентичних відеоматеріалів для формування англомовної лексичної компетентності студентів.

Автентичними вважаємо ті матеріали, які використовуються у реальному житті тих країн, де розмовляють тією чи іншою іноземною мовою, а не є спеціально створеними для навчання іноземній мові. Відповідно, під автентични-

ми відеоматеріалами (АВМ) розуміємо призначені для носіїв мови відеозаписи, що поєднують у собі візуальний та звуковий ряди, містять лінгвістичну та екстралінгвістичну інформацію про різні сфери життя іншомовного суспільства та не є спеціально створеними навчальними матеріалами. Саме завдяки своїй автентичності такі матеріали дають можливість отримати правдиву та актуальну інформацію про спосіб життя, традиції та звичаї представників країни, мова якої вивчається, через знайомство з їхньою поведінкою в конкретних ситуаціях спілкування. Ефективним засобом навчання іноземній мові АВМ є і з точки зору лінгвістики, адже вони відтворюють основні характеристики процесу усного спілкування, а саме: лексичні та граматичні мовні одиниці, фонетичне та інтонаційне оформлення висловлювань, паралінгвістичні та екстралінгвістичні фактори, темпоральний зв'язок із ситуацією спілкування, контакт із співрозмовником [1].

На основі власного досвіду при викладанні англійської мови, маємо підстави стверджувати про наявність труднощів організації процесу навчання англійській мові засобами АВМ каналу You Tube. Отже, для зняття можливих труднощів, що можуть виникнути у зв'язку з непристосованістю АВМ до сприйняття студентами, які вивчають англійську мову, вважаємо важливим враховувати принцип автентичності, який є одним із ключових принципів формування комунікативної компетентності. Реалізація його відбувається за трьома аспектами: 1) у відборі автентичних матеріалів; 2) у використанні методики роботи з автентичними матеріалами; 3) у моделюванні автентичного спілкування в навчальному середовищі.

Кількість онлайн-матеріалів та ресурсів на YouTube вражає. Однак автентичність такого матеріалу, яка передбачає його непристосованість для сприйняття студентами, які вивчають англійську мову, може створювати низку проблем, таких як: невідповідність лінгвістичних характеристик АВМ вимогам нормативності та зразковості мови, невідповідність рівню іншомовної компетентності студентів тощо. Для вирішення проблем застосування АВМ у навчальному процесі та підвищення його ефективності ви-

кладач має попередньо методично обробити АВМ, що включає відбір АВМ на основі відповідних критеріїв і принципів [2]. Виокремлюємо такі провідні критерії та принципи відбору АВМ каналу You Tube:

- відповідність мовної складності етапу навчання в рамках програмних вимог, що передбачає відбір навчального матеріалу з урахуванням ступеня його складності для сприйняття, репродуктивної і в подальшому продуктивної навчальної роботи студентів;

- відповідність змісту поточним навчальним цілям та професійним інтересам студентів;

- інформаційна цінність матеріалу, актуальність тематики;

- відповідність комунікативній тематиці, що передбачає відповідність змісту відео програмі навчання та є одиницею розгортання тематичної стратегії;

- мовна насиченість, різноманітність використання лексичних одиниць і мовних конструкцій;

- співвідношення звукового і зорового ряду;

- якість звукового художнього оформлення;

- критерій зразковості, що передбачає відбір автентичних матеріалів як одиниці навчання з точки зору розкриття теми, демонстрації розгортання композиції, презентації структури певного функціонально-смыслового типу мови;

- критерій жанрового розмаїття матеріалів, що може мати на увазі стимуляцію інтересу студентів до нетрадиційних навчальних матеріалів;

- критерій морально-етичного потенціалу, що має на увазі відмову від використання відеоматеріалів, що містять елементи насильства, жорстокості, аморальності.

Чільне місце серед ефективних засобів інформаційно-комунікаційних технологій на матеріалах ресурсу YouTube займають ті, що надають нові можливості використання аудіовізуальних матеріалів каналу YouTube, а саме: документальних та художніх фільмів, телевізійних дискусій, дебатів, новин, реклами, навчальних кіно із країнознавчим змістом, інформаційних телепередач, інтерв'ю, відеокліпів тощо. Адже, візуалізацію навчальної інформації можна вважати каталізатором більш інтенсивного засвоєння сту-

дентом навчального матеріалу та, в поєднанні з відповідними типами завдань і формами організації навчальної діяльності, процесів аналітичного та критичного мислення.

Ресурси каналу Youtube використовуємо як засіб, який впливає на формування та розвиток усіх видів мовної та мовленнєвої діяльності: читання, письмо, аудіювання та говоріння.

Безсумнівно, що застосування автентичних аудіо-візуальних матеріалів каналу You Tube під час навчання ІМ має низку переваг, а саме:

- сприяє розвитку мовної та мовленнєвої компетенцій;
- сприяє розвитку навичок аудіювання;
- сприяє розвитку різних сторін психічної діяльності студентів, і перш за все, уваги і пам'яті;
- стимулює когнітивну діяльність – сприяє формуванню світогляду й культури студентів;
- розвиває розумову діяльність;
- сприяє розвитку самостійної роботи студентів;
- підвищує навчальну мотивацію та активність, формує у студентів позитивне ставлення до оволодіння мовою, культурою іноземного спілкування;
- формує у студентів готовність до самооцінки та самовдосконалення, що стає передумовою їх подальшого особистого розвитку;
- сприяє розвитку міжкультурної компетенції, розвитку толерантності;
- сприяє формуванню навичок командної роботи, міжособистісного спілкування у випадку, якщо студенти виконують певний проект або групові завдання із застосуванням матеріалів каналу Youtube.

Перед використанням матеріалів каналу You Tube викладач має продумати завдання, види діяльності та створити дидактичний матеріал для роботи з відео та аудіо матеріалами, без чого втрачається ефективність його застосування.

Маємо в своєму «арсеналі» систему вправ, що містить: дотекстові (допереглядів), текстові (під час перегляду) та післятекстові (післяпереглядів) вправи, що відповідає діагностично-підготовчому, змістово-процесуальному та кон-

трольнокоригувальному етапам організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Прикладом таких завдань можуть бути комунікативні вправи, вправи на розуміння (тестові запитання, заповнення пропущених слів, хибні твердження); фонетичні вправи (тренування правильної вимови, парні слова, знаходження зайвого слова тощо); тренувальні вправи (написання загального викладу (summary) змісту відео, відповіді на запитання, рольові ігри); творчі вправи (опис, створення власного відео за темою).

Отже, продуктивне використання такого засобу інноваційної освіти, як автентичні відеоматеріали каналу YouTube у процесі формування у студентів англійської лексичної компетентності розкриває нові можливості в навчанні англійської мови. Використання автентичних матеріалів каналу YouTube допомагають викладачам поглибити власний досвід та підвищити ефективність проведення практичних занять з англійської мови. Таким чином, АВМ є одним із найбільш ефективних засобів формування лексичної компетентності студентів, що забезпечується переважно їх потенціалом у забезпеченні опанування лексикою невід'ємно від соціокультурного контексту, у якому вона вживається носіями мови.

Рекомендовані лінки автентичних відеоматеріалів каналу YouTube:

- <https://www.youtube.com/watch?v=E1TB43oaM> (офіційні виступи деканів зарубіжних вузів)
- <https://www.youtube.com/watch?v=axltjnTyHOc> (студенти різних країн розповідають про своє студентське життя)
- YouTube EDU <http://www.youtube.com/education> (навчальні відеоматеріали і лекції престижних університетів світу).
- Rachel's English (навчає американській вимові та знайомить ближче з культурою США);
- Anglo-Link (розуміння англійської мови на слух);
- Like Native Speaker (поліпшення вимови англійської мови);

- Learn English with EnglishClass101.com (уроки з граматики і лексики, сприймання англійської мови на слух за допомогою пісень у розділі Learn English through songs and lyrics);
- Daily English (стійкі вирази англійської мови);
- Speak English With Misterduncan (відеуроки з граматики, вимови та лексики, розповіді про життя в Англії та Китаї);
- Daily Dictation (вправи, розвиваючі слух);
- English Jade (додавання емоційного забарвлення словами);
- Let's Talk (сучасні принципи викладання з перевагами використання новітніх веб-технологій, аудіо- та відеуроки по граматиці, лексиці, цікавим ідіомам і виразам);
- VOA Learning English (американська англійська за допомогою новин);
- bbclearningenglish (канал відомої платформи BBC, головна перевага якого – чітка структура та організованість);
- Simple English Videos (розмовна мова, ведуть канал двоє викладачів – Вікі (британка) та Джей (американець));
- engVid (можливість обрати викладача (їх 11), поради з вивчення англійської та правильної вимови, граматичні роз'яснення, корисний тематичний вокабуляр).

Актуальним питанням лишається розробка методичних матеріалів, які допоможуть викладачам оволодіти відповідними вміннями, щоб мати змогу компетентно добирати навчальні матеріали та розробляти завдання відповідної якості.

Список літератури:

1. Ляховицький М.В., Сердюков П.І. Основні напрями використання навчальної техніки нового покоління. Методика викладання іноземних мов, 1984. Вип. 13.
2. Практичний курс методики викладання іноземних мов. Андреасян І.М. та ін. /під заг. ред. І.М. Андреасян. Мінськ: ТетраСистемс, 2009. 288 с.